

SSP- VIRKISÆTLAN 2016 - 2017

Hetta er 6. tilmælið hjá SSP ráðgevingini til virkisætlan hjá samskipanarbólkinum og leiðslubólkinum at taka støðu til. Tilmælið byggir á royndirnar og tørvin á fyrribyrging, ið kemur fram í dagliga arbeiðinum. Somuleiðis verður støði tikið í evidens grundaði vitan um, hvat riggar, tá ið talan er um fyrbyrging.

Umframt at byrgja fyrri óýnskum hendingum sum rúsdrekkanýtslu millum børn og ung, eins og órogv á sosialu miðlunum, er neyðugt grundleggjandi at seta sær fyrri at styrkja mótstøðuførið og lívsfærleikarnar hjá børnum og ungum. Tá ið grundarlagið er til staðar, eru sannlíki fyrri at rækka fleiri í tí uppbyggingini tilgongdini.

Í hesum eru foreldrini tann ómissandi samstarvsfelagin hjá okkum, ið eiga sín leiklut at skipa trygg og mennandi kor fyrri uppalingini av børnum og ungum í Føroyum. Royndirnar seinastu árinum við virknum foreldrafundum, har foreldur tosa saman og sleppa til orðanna um seg og síni børn, er sum at sleppa bundu kraftini leysa. Gransking í okkara grannalondum staðfestir, at børn og ung fáa meira burtur úr lívinum, tá foreldrini hava ein virkan leiklut í felagskapinum og fylgja við í, hvat børnini og tey ungu takast við. Tey ungu svara í kanningum, at tey kenna seg trygg, hava færri ósemjur við foreldini og aðrar autoritetar, og halda seg burtur frá óýnskum hendingum og kriminaliteti, tá foreldrini standa teimum við lið.

Tí er tað gleðiligt at síggja, hvussu væl bæði skúlin og foreldrini taka ímóti tilboðnum við tí virkna foreldrafundinum **"At knýta bond"** frá skúlabyrjan. Hesin leistur verður eisini brúktur í flokkum, tá ið órogv stingur seg upp millum næmingarnar. At foreldur fáa innlit og íblástur um teirra leiklut, og tað er ábyrgdin hjá teimum vaksnu fyrri felagskapinum og fá høvi at tosa saman um viðkvæmar spurningar, loysir upp og ger sítt til at betra um støðuna.

Ferðingin hjá børnum og ungum á netinum og nýtslan av sosialum miðlum, hevur seinstu árinum víst okkum, at stórus tørvur er at

viðgera hetta evnið í fókaskúlanum eins og í almenna rúminum. Atgongdin til netið hefur í dag ongar avmarkingar og nærum hvørt mansbarn hefur hefur sína snildfon, ið er virkin allan sólarringin.

Ráðgevingin hefur – saman við fleri viðkomandi samstarvspørtum – givið út arbeiðsheftið “Talgilt samskipti í skúlanum – amboð og íblástur til arbeiðið við talgildum trivnaði í tykkara skúla”. Arbeiðsheftið er eitt gott amboð hjá skúlanum at skipa eina tilgongd fyri einum skilagóðum poltikki á einstaka skúlanum, og kann sum frálíður stuðla upp undir, at bæði næmingar og vaksin duga sær betur hógv í nýtsluni av sosialum miðlum.

Eisini í hesum førinum eru foreldrini besti samstarvsfelagin. Vit mugu støðugt vera tilvitaði um tørvin at geva foreldrnum vitan um, hvussu sosialir miðlarnir virka og at arbeiða við hugburðinum, so hetta ávirkar atburðin hjá bæði børnunum og teimum vaksnu.

Fyri at fáa tey ymisku átøkini at hanga saman hefur tað týdning, at ein barna- og ungdómspolitikkur styðjar upp undir SSP-samstarvið, og tað skal hann gera við teimum uppbyggjandi átøkunum. Tað er t.d. týdningarmikið, at ein samhangandi barnapolitikkur verður lagdur á verndarfaktorar heldur enn á váðafaktorar. Verður dentur lagdur á verndarfaktorar, tekur politikkurin eisini støðið í at gera børn og ung før fyri at standa ímóti ymiskum sløgum av kriminaliteti og tað er týdningarmikið at bæði verða tikin við, tá ið talan er um fyrirbygging.

Arbeitt verður áhaldandi at menna tilvitanina fyri tvørprofessionella arbeiðinum í SSP samstarvinum. Her hefur tað týdning at teir ymsu partarnir viðurkenn dygdina í tí tvørprofessionella virkseminum í SSP og venja seg við at arbeiða saman um felags atgerðir.

Økisbólkarir eru trygd fyri, at virkseimið er kjølfest í ymsu økjum kring landið. Í fleiri ár hefur ráðgevingin mælt til, at tað eru barnaverndartænasturnar, ið hava høvuðsábyrgdina at samskipa arbeiði. Ein arbeiðssetningur er orðaður og eftir eina drúgva tilgongd eru útlit fyri, at hetta verður samtykt í Kommunufelagnum. Við hesi skipan er betri grundarlag fyri eini miðvísari menningargond í teimum 3 stigunum og av samskipanini av ítøkliga arbeiðinum í økisbólkunum.

UPPSKOT MÁL & MIÐ Í SSP

Tað er einki at taka seg aftur í, at miðvíst arbeiði við trivnaðinum og vælförðini hjá næmingunum fremur umhvørvið fyri læring og menning av lívsfórleikum.

Uppskotið tektur støði í fyribyrgingarmyndlinum – uppbyggjandi stigi, fyribyrging og kriminalitetsfyribyrging, ið var samtyktur í 2012. Lagt verður upp til at halda áfram við teimum átøkum og arbeiðshættinum, ið eru roynd seinastu árðini. Harumframt verður tikið atlit til, at tørvur er á at menna og økja um tiltøkini innan nýtslu og handfaring af av talgildu miðlunum.

EVNINI:

- Foreldranetverk “Knýta sambond millum foreldrini”
- Vinar og spælibólkar
- Trivnaður og tryggleiki á netinum
- Ung & Lívið

ANNAÐ:

- Kveikingardagur
- **Framhald:** Børn hava rætt til eitt gott lív – royndarverkætlanin “Tiltøk í tøkum tíma – TÍTT”

FORELDRANETVERK “KNÝTA BOND MILLUM FORELDRINI”

Royndir vísa, at foreldrini eru tann besta fyribyrgjandi eindin. Hetta vil SSP menna við miðvísimum foreldraarbeiði í samstarvi við skúlastýri, leiðslu og floksslærarar.

Foreldranetverk er, tá ið foreldur í einum flokki hittast og skifta orð um áskoðanir, rammur og hugskot. Endamálið er, at hjálpa foreldrum at tosa saman om týdningarmiklar spurningar í gerandisdegnum hjá børnum og ungum.

Hví skulu vit hava foreldranetverk?:

- Innlit í støðuna hjá børnunum hjá hvør øðrum fremur trivna.
- Fyribyrgja ósemjur, arging og happing.
- Felags rammur fyri veitslur, rúsdrekka, nær barnið skal verða heima/inni o.l. stuðlar foreldrum sum uppalarar.
- Lættari at loysa trupulleikar, tá ið foreldrini kenna hvønn annan og hava avtalað, at tosa saman, um ein er í iva.
- At fyribyrgja misskiljingar, frustratióinir og óvissu í uppalingini.
- Virknan leiklut í spæli- og vinarbólkarum.
-

Tíðarskeið: Alt árið

Tilfar: SAMSPÆLIÐ

SPÆLI OG VINARBÓLKAR

Fyribyrging er lykkaorðið í arbeiðinum við góðum sosialum trivnaði. Miðvíst arbeiði við trivnaðinum er eisini við til at forða fyri happing og órógv millum næmingarnar.

Spæli- vinarbólkar er eitt umhvørvi, har øll hava møguleika at verða sædd og hoyrd og koma til orðanna og er ein sera góður máti at arbeiða við trivnaði. Allir limirnir í bólkinum sleppa at vísa sítt virði í tryggum heimligum umhvørvi, ið foreldrini vara av í samstarvi við flokslæran. Samumtikið snýr tað seg um at styrkja sosiala kapitalin í einstaka flokkinum.

Tíðarskeið: Alt árið

Tilfar: FYRIBYRGJANDI ARBEIÐI OG SPÆLI- OG VINARBÓLKAR

TRIVNAÐUR OG TRYGGLEIKI Á NETINUM

Elektroniskir samskiftsmiðlar eru vorðnir ein partur av gerandisdegnum hjá børnum og ungum. Fartelefonin og internetið eru komin fyri at verða, og tú kanst eins væl taka í hondina á barninum og leiða tað ígjøgnum møguleikanar og vandarnar á netinum.

Fyri at fyrbygja órógv og kriminaliteti við elektroniskum miðlum, er neyðugt við miðvísari undirvísing og átøkum. At bæði næmingar og foreldur fáa innlit henda heim og eru tilvitaði um at taka tey røttu valini.

Evnið er elektroniskt samskifti hjá børnum, og endamálið er at læra tey at ferðast tryggari á internetinum, læra tey at verja sínar upplýsingar og sítt privatlív og annars, hvar markið er fyri, hvat er loyvt og ikki loyvt at gera á netinum.

4. flokkur

Sum upptakt til altjóða tryggja internetdagin **3. februar 2017**, verður evnið viðgjørt við næmingarnar í 4. flokki. Átakið skal somuleiðis venda sær til foreldrini.

Tíðarskeið: 24. oktober 2016 – 3. februar 2017

Tilfar: TAÐ ER TÍN AVGERÐ 2
SOSIALA LÍVIÐ HJÁ BARNI TÍNUM Á NETI
OG Í FARTELEFON
SAMSPÆLIÐ

UNG & LÍVIÐ:

Í fyribygjandi arbeiðinum skal arbeiðast miðvíst við at fremja hugburðin um tað góða lívið. At ein og hvør hevur ábyrgd fyri egnum gerðum. Ein týðandi táttur er fatanin av sosiala lívinum og upplivingar, sum javnaldrarnir halda vera rættar.

M.a. verður arbeitt við ábyrgdini at velja eitt **virkið** ungsdómslív uttan rúsdrekka, **avbjóðingar í talgilda heiminum, vinarlag** og venjingar sum aktivera næmingarnar og leggja upp til orðaskifti um hugburð og atburð.

- At menna førleikarnir hjá børnum og ungum at taka tey røttu valini
- Mæla foreldrnum til at hava felags ásetingar fyri flokkin ella bólkin

7. flokkur

Mælt verður til miðvísa frálæru í 7. flokkunum og at evnið verður viðgjört í eini evnisviku. Átakið skal somuleiðis venda sær til foreldrini og teirra leiklut sum upparir.

Tíðarskeið: 22. – 26. februar 2017

Undirvísningartilfar: PRÁT UM RÚSDREKKA
LION'S QUEST
SAMSPÆLIÐ

8. flokkur

Mælt verður til at halda fast við ta tilgongd, ið byrja varð í 7. flokki viðvíkjandi rúsdrekka o.a.

Tíðarskeið: Alt árið.

Tilfar: PRÁT UM RÚSDREKKA
LION'S QUEST
SAMSPÆLIÐ

ANNAÐ

8. KVEIKINGARDAGUR

Ein av uppgávuunum hjá ráðgevingini er at standa á odda fyri fakligari menning í sambandi við útgreiningar, átøk og nýhugsan um fyribyrging.

Fyri at rækka hesum endamálið verður skipað fyri árligum kveikingardegi. Luttakarir eru øll, ið eru við í tvørprofessionella arbeiðinum í SSP, leiðslur og samstarvsfelagir.

Tíðarskeið: 04.11.16

BØRN HAVA RÆTT TIL EITT GOTT LÍV - ROYNDARVERKÆTLANIN TÍTT - FRAMHALD

Saman við Barnaverndarstovuni hevur SSP síðani 2012 arbeitt miðvíst við fráboðanarskylduna hjá fakfólki, ið er ásett í lógini um barnavernd. Í arbeiðinum er komið fram, at tørnur er á skipaðum arbeiðsháttum at síggja tørvin hjá barninum í góðari tíð.

Grundleggjandi er TÍTT eitt trivnaðarskjal **at síggja børn og ung í eini viðkvæmari støðu** og skipaðar mannagongdir, har foreldrini eru týdningarmestu samstarvsfelagar hjá fakfólkum.

Tíðarskeiðið fyri verkliga partinum av royndarverkætlanini er nærum komið at enda. Ein frágreiðing verður skrivað og støðið verður tikið í útsagnum frá teimum ymsu pørtunum, ið varða av og hava roynt arbeiðsháttin í verki.

Mælt verður til, at ráðgevingin fylgir royndarverkætlanina upp. Við støði í frágreiðingini, viðger samskipanrbólkurin TÍTT og víðari gongd í málinum.

Tíðarskeið: 2016 – 2017

19. juni 2016

Óli Rubeksen
SSP- ráðgevi